

מועד אב תשפ"א

בס"ד

מבחן בהלכות חושן משפט ג'
ג' אב תשפ"א

הוראות לנבחן:

- א. יש לנמק כל תשובה ולציין את כל המקורות. תשובה שאינה מנומקת ומפורטת, לא תתקבל. אולם, אין להאריך שלא לצורך ושלא לענין.
- ב. יש לענות על 13 שאלות מתוך 18 שאלות.
- ג. יש להתחיל כל תשובה בראש עמוד.
- ד. לתשומת לבכם: דפי טיוטא לא ייבדקו.
- ה. יש לכתוב בכתב יד קריא וברור, כתב שאינו קריא, לא ייבדק.
- ו. חובה לענות על 13 מתוך 18 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 13 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 13 התשובות שמבקש לבדוק.
- ז. שאלה המחולקת למספור חלקים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
- ח. אין לכתוב את שם הנבחן או סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. בחינה שימצא עליה סימן מזהה - הבחינה לא תיבדק! והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.

בהצלחה!

1. קניין חזקה

- א. התקין מנעול לבית האם קנה?
- ב. אכל פירות השדה האם קנה? ומה החילוק בינו לבין מציע מצעות על הקרקע?
- ג. פינה שרידי מבנה לצורך הקמת מבנה אחר האם זו חזקה? הוכח מדיני שביעית!

2. קנייני גוי

באלו קניינים קונה הגוי מישראל? כיצד יש לערוך מכירת חמץ? האם אפשר להקנות לגוי בקניין סודר את החמץ? פרט.

3. קניין לכסף

- א. כיצד נקנה מטבע שאינו ברשותו? פרט מטבע שבעין ושאינו בעין.
- ב. מה הדין אם הקנה בקניין אחד שני דברים, ועל אחד מהם הקניין אינו חל האם יקנה את השני?

4. אונאה

- א. מה דין אונאה באכסרה?
- ב. נושא ונותן באמונה יש לו דין אונאה?
- ג. מה דין אונאה בעובד?

5. עני המהפך בחורה

- א. מה דין המהפך לקנות דבר מה מאדם אחר או לזכות בהפקר, האם רשאי השני לקנותו?
- ב. אם יש מלמד פרטי שעובד אצל אדם אחד האם השני רשאי לשוכרו?
- ג. האם חברה הייטק רשאית להציע לפועלים העובדים בחברה אחרת לעבוד אצלם?

לטבלאות וחומרי עזר לנבחני הדיינות- 052-7600743
1 מתוך 3
ניתן לקבל דוגמא במייל: A0527600743@GMAIL.COM

- 6. מכר ומתנה באונס**
- א. מה ההבדל בין בירור טענת אונס במכר לבירור טענת אונס במתנה.
 - ב. מה דין הטוען שחתם על הסכם גירושין וויתר על חלק מהרכוש שלו מחמת לחץ שאיימו עליו שיכו אותו.
 - ג. אם אדם טוען שנכנס ללחץ עקב חובות ועל כן חתם על ההסכם של מכירה או קניה מה הדין?
- 7. מתנת שכיב מרע**
- א. נתן מתנה לבנו הבכור, לאשתו או לבעל חובו, מתי יזכו במתנה בנוסף לחלקם בירושה, בכתובה או בחוב.
 - ב. ואם נתן לבתו לצורך נישואיה מה הדין? ומה הדין במי שנתנו מתנה לאדם להשיא את בתו ולא השיאה האם חייב להחזיר?
 - ג. שכיב מרע שציווה לתת כסף לפלוני וישא בתי, אם פלוני אינו רוצה לישא הבת האם יזכה בכסף? ומה הדין אם אמר תנו לבת כסף ותקנה חגורה ומתה לפני שנתנו לה את הכסף, האם נותנים לילדיה את הכסף?
- 8. יאוש שלא מדעת**
- א. המוצא אבידה קודם יאוש ולאחר מכן הבעלים התייאשו מדוע אינו זוכה? ומה הדין אדם שהפריש תרומות ומעשרות משדה חבירו ולאחר מכן הגיעו הבעלים ושבתוהו האם תרומה חלה? ומי שלא ביטל חמצו קודם שש שעות האם יכול לבטל לאחר שש?
 - ב. המוצא דבר בדרך הנחה ואין בו סימן ונטלו מה הדין?
 - ג. מי שמצא ספרים שניצלו מהשואה והוא מזהה את בעליהם האם חייב להחזירם?
- 9. ירושת בכור**
- א. באלו מקרים אינו מקבל חלק בכורה פרט לפחות חמישה מקרים ונימוקם.
 - ב. האם יש חלק בכורה במלוה? ומה הדין במשכון?
 - ג. האם יש ירושת בכור בכספים בבנק?
- 10. אפוטרופוס**
- א. האם מותר לאפוטרופוס לייצג או להעיד בתביעה נגד היתומים?
 - ב. מה דין אפוטרופוס בגניבה אבידה או פשיעה? האם יש נפ"מ מי מינהו?
 - ג. האם יכול אפוטרופוס לחזור בו לאחר שהתמנה? האם זה שונה מדין פועל, ומדוע?
- 11. שומרים**
- א. שומר חנם שפשע האם מתחייב משעת משיכה או משעת פשיעה. ומה הנפ"מ?
 - ב. נתן לשומר דינר זהב וא"ל שזה מכסף ופשע השומר או הזיקו בידים כמה ישלם?
 - ג. מה הדין שאל סייף ולא ידע שזה סייף יקר מאוד?
- 12. אומנים**
- א. כל האומנים שומרי שכר – מה הדין בקבלן או שכיר יום?
 - ב. האם אומרים אומן קונה בשבח כלי? מה נפ"מ לדינא? ומה ההלכה?
 - ג. מה הדין וחו טעיה לאומו לעשות כסא ועשה ספסל? האם אומרים בזה דין יורד לשדה חבירו ומדוע **לטבלאות וחומרי עזר לנבחני הדיינות- 052-7600743**
- ניתן לקבל דוגמא במייל: A0527600743@GMAIL.COM

עמוד 2 מתוך 3

13. שוכר

- א. מה הדין שכר פרה מחברו והשאילה לאחר ומתה כדרכה?
- ב. מה הדין שש שנתן לש"ש ונגנבה או אבדה?
- ג. שכר פרה מחברו ונולדה בה מכה שלא מחמת מלאכה? פרט שבת וריפוי.!
- ד. שכר בהמה ליומיים וגדל ונהר והתעכב להחזירה האם ישלם על העיכוב?

14. שוכר בית

- א. השכיר בית לחברו לזמן קצוב האם יכול השוכר להעביר לאחר בתוך הזמן?
- ב. עזב השוכר בתוך הזמן בתשלום מלא האם רשאי המשכיר להשכיר לאחר בתשלום?
- ג. ראובן השכיר בית לשמעון ונפלה מריבה בתוך הזמן ואמר ראובן לשמעון תריק לי את הבית האם רשאי שמעון לעזוב, ומדוע?

15. שכירות פועלים

- א. מה הדין שכר פועל להשקות שדה מנהר ופסק הנהר או עלה הנהר או ירדו גשמים?
- ב. שכר מלמד לבנו וחלה המלמד או אשתו ובניו?
- ג. שכר מלמד ומת התלמיד? שכר מדריך טיולים ליומי יום ומת לאחר יום?

16. שואל

- א. שאל רכב לנסיעה ועשה ונאונה שלא באשמתי הוי מתה מחמת מלאכה?
- ב. שאל חתול לאכול עכברים ואכלוהו עכברים או אכל עכברים ומת? שאל כלי מלחמה ונפלו בשבי?
- ג. שאל בהמה ומת מה דין היורשים בבהמה? חשבו יורשים שזה שלהם ושחטו ואכלו?

17. גנבה

- א. מהי תקנת השוק? האם תקנו גם בגנב מפורסם?
- ב. האם יש תקנת השוק בבהמה, בעבדים, בלוקח מעכו"ם, בהגיע לבעלים לפני הלוקח, בגנב ופרע בחובו?
- ג. מה המנהג בהחזרת הגניבה? מה טעמי המנהג והנפ"מ?

18. נזיקין

- א. מה ההגדרות של גרמא בנזיקין, גרמי, דבר הגורם לממון? הבא את סוגיות הגמרא שיטות הראשונים וההלכה.
- ב. האם יש דין גרמא בנזיקין בבהמו? או באונס גמור?

* * *

עמוד 3 מתוך 3

לטבלאות וחומרי עזר לנבחני הדיינות- 052-7600743

ניתן לקבל דוגמא במייל: A0527600743@GMAIL.COM